

Sabiedrības ieguvumi no HIV infekcijas agrīnas diagnostikas un HIV pacientu atbilstošas ārstēšanas

Diskusija Latvijas Ārstu biedrībā

14/04/2015

Inga Upmace, MD
Biedrības „Baltijas HIV asociācija”
valdes priekšsēdētāja

Jauni HIV gadījumi, 2013, EU/EEA (ECDC)

Rate per 100 000 population

< 2

2 to <10

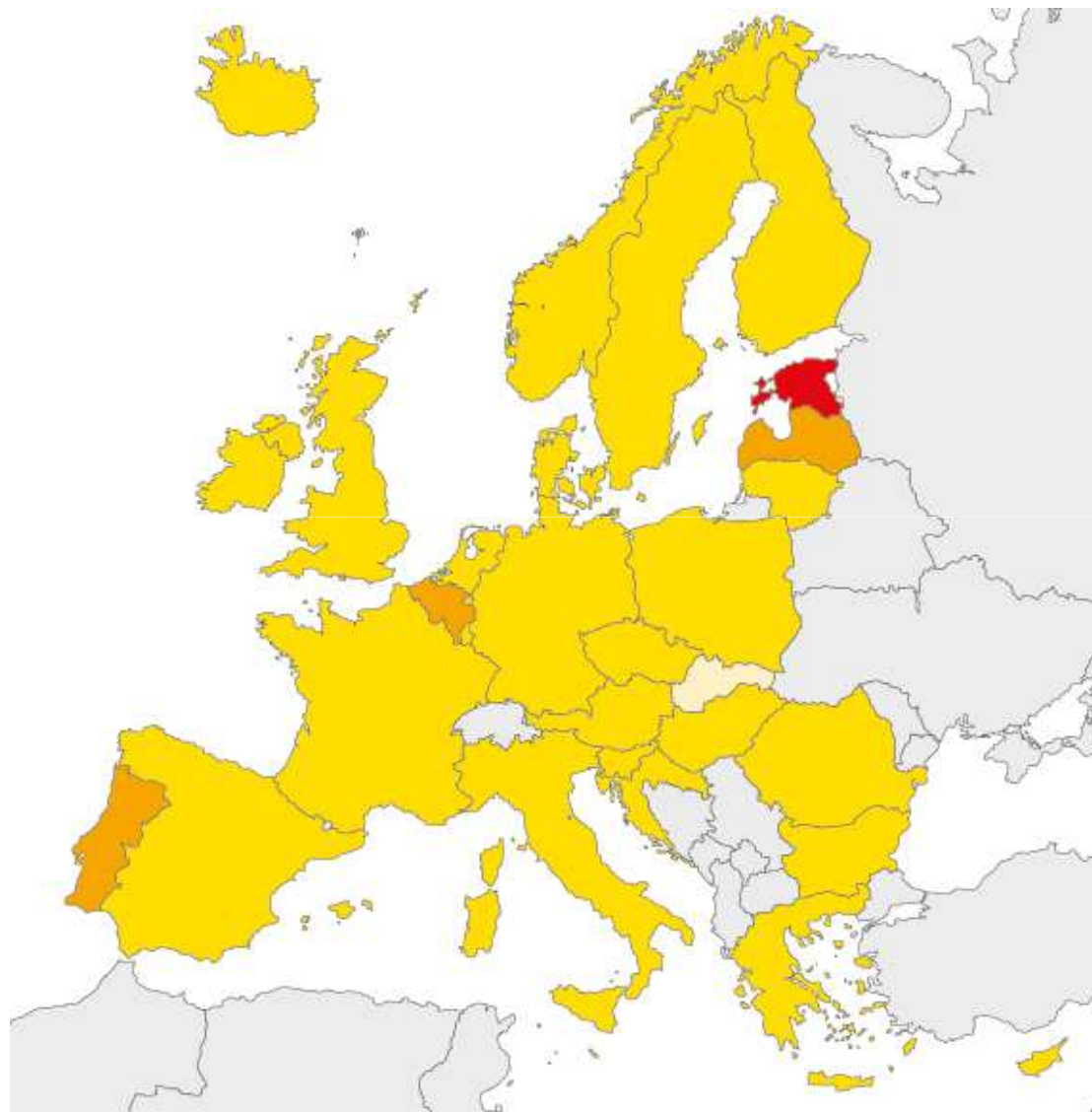
10 to <20

≥ 20

Not included or
not reporting

Non-visible countries

- Lichtenstein
- Luxembourg
- Malta

AIDS diagnozes, 2013, EU/EEA (ECDC)

Rate per 100 000 population

< 1

1 to <3

3 to <5

≥ 5

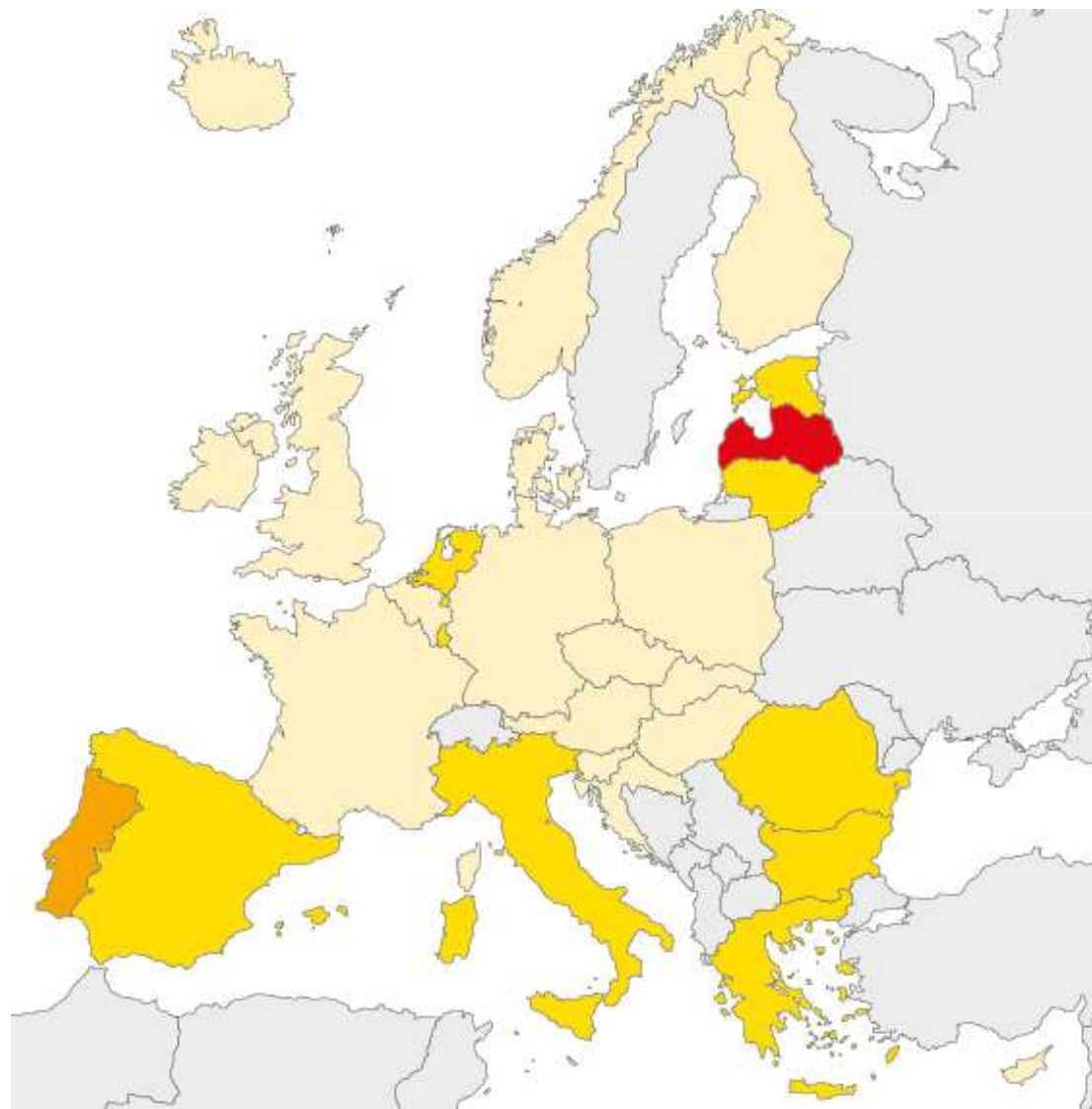
Not included or not reporting

Non-visible countries

Lichtenstein

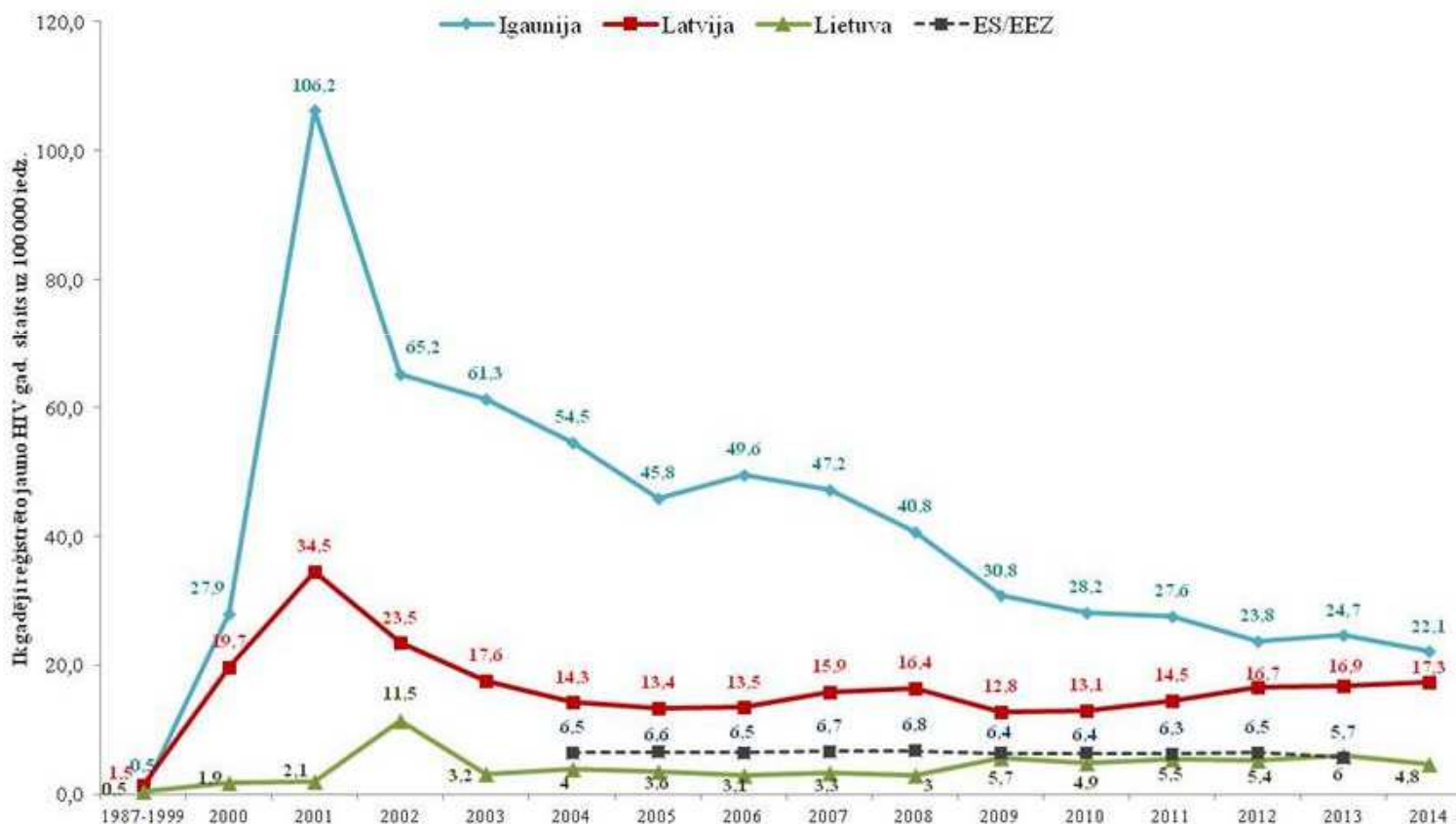
Luxembourg

Malta

Ikgadēji reģistrēto jauno HIV gadījumu skaits Baltijas valstīs un ES/EEZ uz 100 000 iedzīvotāju, 1987-2015 (1.janvāris)

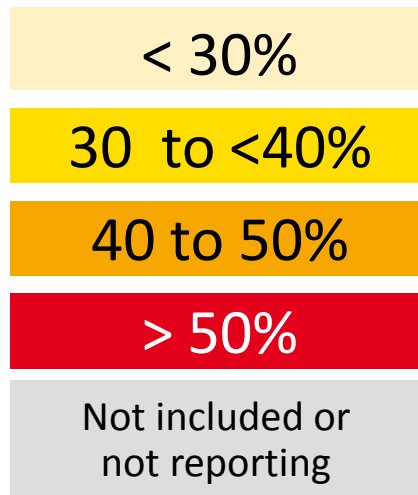

Sagatavoja Biedrība "Baltijas HIV Asociācija"

Avoti: ECDC/PVO Euro, EuroHIV, Igaunijas Veselības aprūpes padome, Eurostat, LR Centrālā Statistikas pārvalde, Lietuvas Statistikas departaments, Igaunijas Centrālā statistikas pārvalde, Lietuvas Infekciju slimību un AIDS centrs, Latvijas Slimību profilakses un kontroles centrs

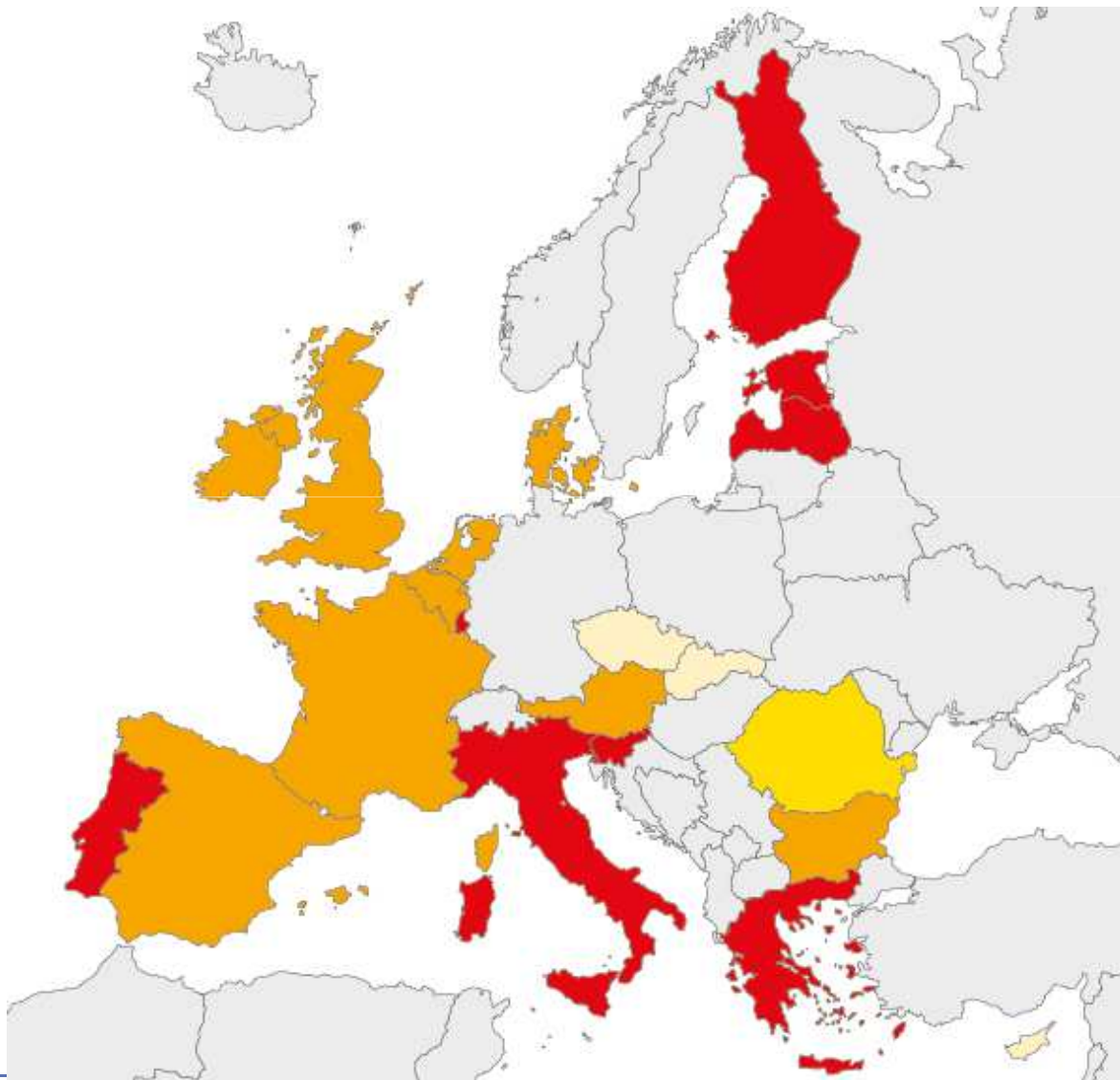

Proportion of HIV cases diagnosed late (CD4<350 cells/mm³), 2013, EU/EEA (ECDC)

Non-visible countries

- Lichtenstein
- Luxembourg
- Malta

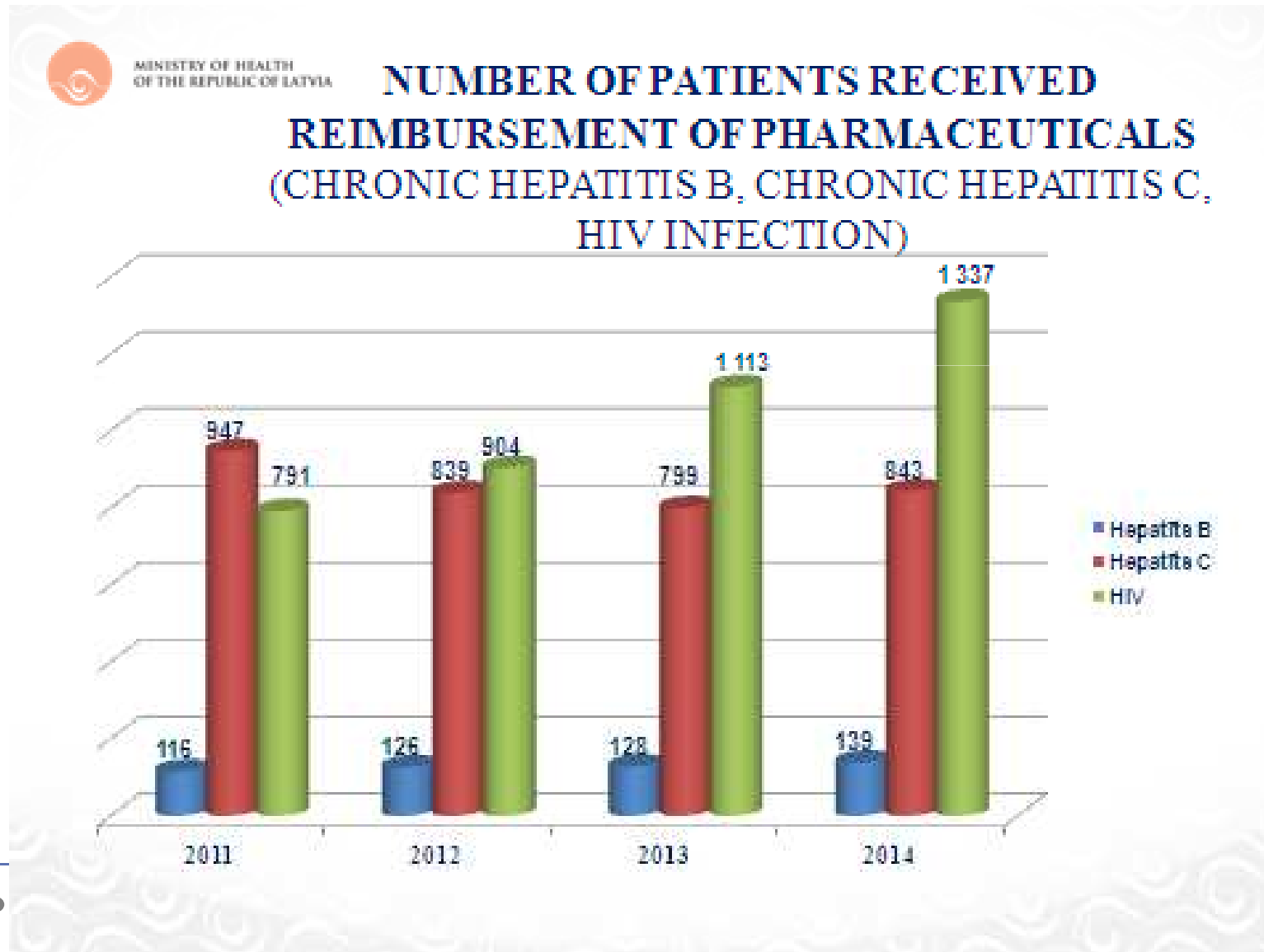

Kāpēc?

- Visas mērķa grupas un riskam pakļautās sabiedrības daļas nerasniedoša profilakse
- Nepietiekama un vēlīna HIV diagnostika
- Vēlu uzsākta specifiskā pretvīrusu terapija („ārstēšana – kā profilakse”)
- Ārstēto pacientu līdzestības problēmas (ārstu ziņojumi)
- Nepietiekošs koordinācijas mehānisms un kapacitāte
- Nepietiekoša nevalstisko organizāciju iesaiste un to līdzfinansēšanas mehānisma neesamība
- Ierobežoti līdzekļi
-

No J. Feldmanes (VM) prezentācijas 20.03.2015. (18% - terapija 2014.g.):

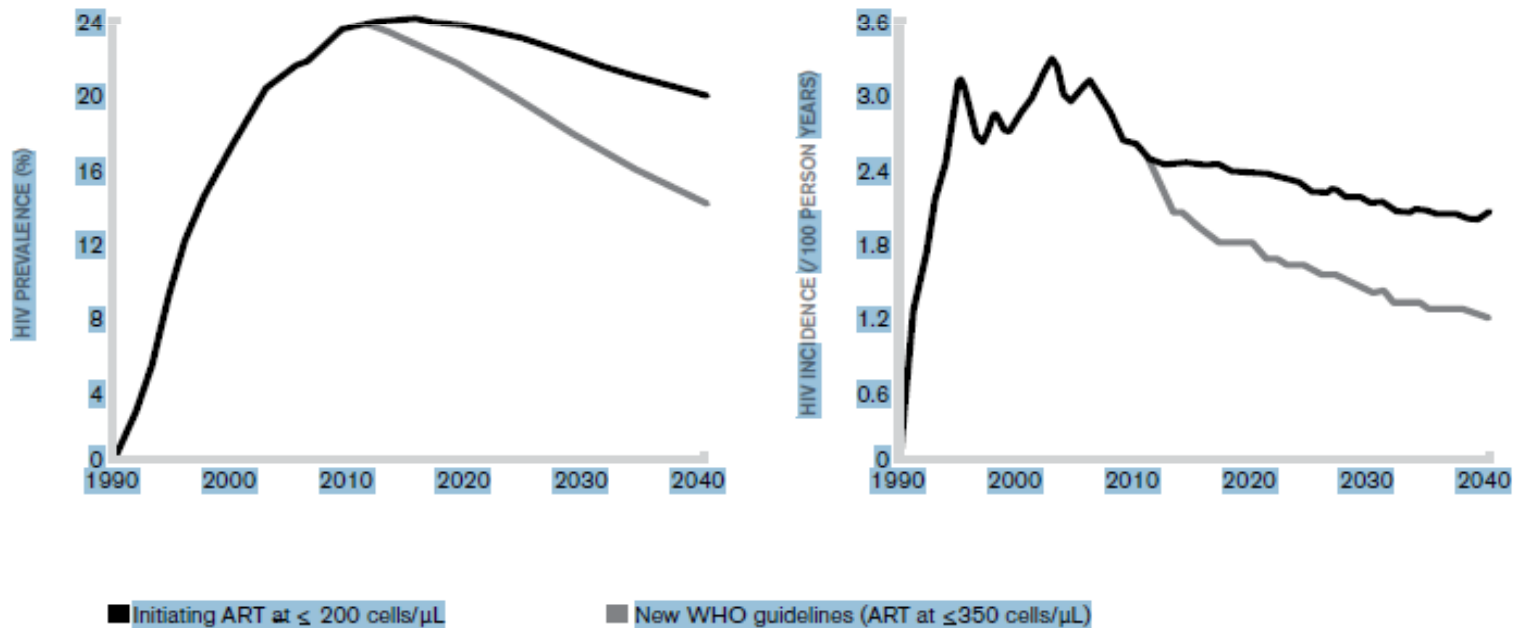

PVO: terapijas ātrāka uzsākšana palīdzēs ierobežot

HIV/AIDS izplatību un tā ir izmaksu efektīva*

“While this will increase the cost of providing treatment in the short term, studies predict that the economic benefits of early treatment will substantially offset, and likely exceed, programme costs within 10 years of investment. This economic benefit derives from the fact that the workforce is healthier and more productive and that costs of treatment and orphan care are reduced.”*

Projected impact of ART at CD4+ cell counts of ≤ 200 ml/mm³ and at ≤ 350 ml/mm³ on HIV prevalence and incidence in the Hlabisa sub-district, South Africa, 1990-2040

■ Initiating ART at ≤ 200 cells/ μ L

■ New WHO guidelines (ART at ≤ 350 cells/ μ L)

*http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2012/hiv_medication_20120718/en/index.html

„Ārstēšana – kā profilakse”: ieguvumi veselībai un sabiedrībai

- Samazināsies hospitalizāciju skaits* un izmaksas
- Tiks novērsti jauni inficēšanās gadījumi – HIV/AIDS epidēmija samazināsies straujāk**
- Tiks iegūti papildus dzīves gadi, HIV inficētie nodzīvos gandrīz tikpat garu mūžu kā pārējie cilvēki***
- HIV inficētie turpinās strādāt, būs ekonomiski aktīvi**
- Inficēto vecāku bērni neklūs bāreņi, tiks novērsta jaundzimušo inficēšanās
- Uzlabosies kopējā dzīves kvalitāte

*Buchacz K. et al, AIDS, 2008

**http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2012/hiv_medication_20120718/en/index.html

***<http://www.nhs.uk/chq/Pages/3106.aspx?CategoryId=118&SubCategoryId=126>

HIV hospitalizācijas un terapijas izmaksas Latvijā

Esošā situācija (NVD dati par 2012.un 2013.g.)			
gads	Hospitalizāciju skaits ar HIV diagnozi	Valsts apmaksātā summa EUR	Summa uz 1 hospitalizācijas gadījumu (EUR)
2012	659	756 853	1148
2013	1064	1 712 081	1609
2014	1194*	1 921264***	1609**

*Pieņēmums, ka hospitalizāciju skaits augs par 130 hospitalizācijām gadā, jo 31% no hospitalizācijām ASV (Buchacz K. et al, AIDS, 2008) bija AIDS oportunistisko slimību dēļ. Vidējais pēdējos 4 gados Latvijā jaunatklāto AIDS gadījumu skaits gadā ir 134 gadījumi. Savukārt 31% no hospitalizāciju gadījumu pieauguma LV 2013.g.pret 2012.g. ir 126 gadījumi (31% no 405).

**Pieņēmums, ka izmaksas par 1 hospitalizāciju būs 2013.g. līmenī.

***Prognoze par valsts iztērēto summu 2014.g.

HIV hospitalizācijas un izmaksas, ja ārstēšana **netiek** uzsākta 2015.g.1.jūlijā

Gads	Hospitalizāciju skaits ar HIV diagnozi	Valsts apmaksātā summa EURO	Summa uz 1 hospitalizācijas gadījumu (EURO)
2015	1324	2 130 446	1609
2016	1454	2 339 629	1609
2017	1584	2 548 812	1609
2018	1714	2 757 995	1609
2019	1844	2 967 178	1609
2020. g. 6 mēn.	1909	3 071 769	1609
Kopā		15 815 828	

+130
gadā

HIV hospitalizācijas un izmaksas,

ja ārstēšana tiek uzsākta 2015.g.1.jūlijā*

Gads	Hospitalizāciju skaits ar HIV diagnozi	Valsts apmaksātā summa EURO	Summa uz 1 hospitalizācijas gadījumu (EURO)
2015	1229	1 978 045	1609
2016	1171	1 884 483	1609
2017	1116	1 795 347	1609
2018	1063	1 710 427	1609
2019	1013	1 629 524	1609
2020.g. 6 mēn.	989	1 591 067	1609
Kopā		10 588 894	

-4,73%
gadā

*- Buchacz K. et al, AIDS, 2008, Hospitalizāciju skaits 1994.-2005.g.kopš ARV terapijas plašas pieejamības samazinājās no 24,6/100 pers. gadiem uz 11,8/100 pers. gadiem jeb par 12,8/100 pers. gadiem jeb **52% 11 gadu laikā jeb par 4,73% gadā**

Secinājums: ieguvums veselības aprūpes budžetam,
ja HIV terapiju uzsāk savlaicīgi ar 2015.gada 1.jūliju

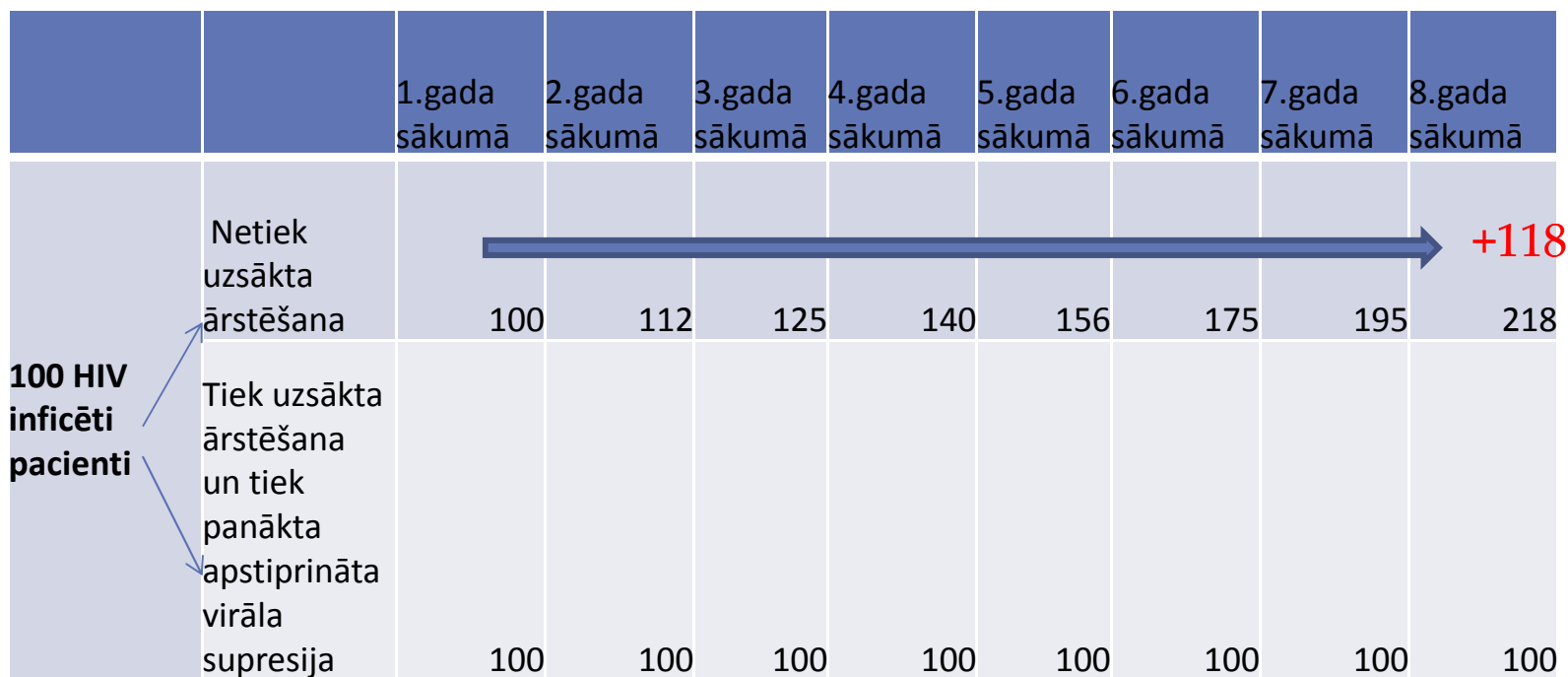
- 5 gadu laikā (līdz 2020.g.1.jūlijam):
 - tiks **novērstas 920 hospitalizācijas** HIV un AIDS dēļ,
 - tiks **ietaupīti 5,23 milj. EUR** no veselības aprūpes izmaksām slimnīcu budžetos

Ieguvums sabiedrības veselībai – ārstēšana kā profilakse, novērstie inficēšanās gadījumi

Ja HIV pacientu neārstē, uz 100 personu gadiem notiek 11,8 transmisiju gadījumi jeb no 100 cilvēkiem **1 gada laikā notiek 11,8 (12) HIV transmisijas** (potenciāli inficēšanās) gadījumi

/Loutfy MR et al, PLOS ONE, 2013; Quinn TC et al, NEJM, 2000/

Sabiedrības veselības aspekts – ārstēšana kā

profilakse, novērstie inficēšanās gadījumi

- Tādējādi var teikt, ka **ārstējot un panākot 100 pacientiem apstiprinātu virālu supresiju, gada laikā var novērst 12 jaunus inficēšanās gadījumus**, par kuru ārstēšanu valstij jebkurā gadījumā būs jāmaksā. Šie 12 pacienti jau nākamajā gadā radīs papildus ~1,4 transmisijas gadījumus.
- 7,2 gadu laikā kopš terapijas uzsākšanas 100 jauniem pacientiem tiks novērstas papildus 100 inficēšanās - ieguldītā nauda būs atmaksājusies un valsts būs ietaupījusi ilgtermiņā.